

26. april

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM17 at udarbejde en opfølgende redegørelse til ”Redegørelse om Landsstyrets strategi for eksport af is og vand fra 2004”. (Den kommende redegørelse skal kortlægge, de praktiske barrierer og kommercielle udfordringer potentielle grønlandske eksport drikkevands projekter står overfor på det globale marked. Redegørelsen skal ligeledes udstikke en fremadrettet strategi for eksport af is og vand, dette set i lyset af de hidtidige indhøstede erfaringer med eksport af drikkevand.)

(Medlem af Inatsisartut, Jess Svane, Siumut)

Allerførst hr. Jess Svane, tak for det længe tiltrængte forslag til Inatsisartutbeslutning, som du nu bringer op. Fra Siumut glæder vi os over, at man med den store mangel på rent og friskt drikkevand ude i den store verden og ikke mindst herhjemme, ud fra en bæredygtig udvikling og til gavn for Vort Land nu kan tage skridtet til, at iværksætte dette arbejde.

For Siumut er det således vigtigt, at alle de grundlæggende oplysninger omkring eksport af is og vand der findes, skal danne grundlag for en fremtidig sundere forretningsmæssige drift.

Nu har der rent faktisk i mange årtier været drevet virksomheder, der arbejdede med produktion af is og vand, ja, ikke mindst har der løbende været foretaget ansøgninger til forundersøgelser og analyser heraf, dog er vi ikke et sekund i tvivl om, og ved alt om de velmagende produkter, som også kvalitetsmæssigt ikke er til at kimse af, og som har været og er i skarp konkurrence med udefrakommende tilsvarende importerede produkter, hvorfor, at tiden er ved at være inde til, at skabe grundlaget for egenproduktion og selvforsyning, hvilket gør, at vi må betænke, at vi skal have skabt de bedste rammebetingelser herfor.

Som et godt eksempel har man i Qeqertarsuaq produceret ”938 Greenland Spring Water”, som faktisk blev et hit heroppe og som blev solgt alle steder i landet, men som måtte stoppe som følge af naturens spil.

I et svarnotat fra Naalakkersuisut, til et § 37 spørgsmål sidste år i 2015 blev det oplyst, at selskabet der står bag kildevandsprojektet ”938”, havde igangværende planer om, at genopstarte produktionen, samt, at de 5-8 meget hårdt tiltrængte arbejdspladser ville blive besat i løbet af 7-8 måneder, hvorfor vi vil benytte anledningen til, at spørge til den tilladelse, der er gældende indtil år 2028; - hvilken status projektet har, d.v.s. hvortil man er nået i bestræbelserne på, at producere drikkevand med tilladelse til blandt andet eksport?

Det er vigtigt at det sikres, at hjemmehørende personer prioriteres ved tilkendegivelse og tildeling af koncessionen til produktion som er givet med en langsigtet licens, sådan så produktionen giver mere gevinst til Grønland, ligeledes at der skal laves en undersøgelse om det er muligt, at der skal være en klausul på koncessionen således at det under vilkår for licenser står skrevet, at disse kan tilbagetages når produktionen af forskellige årsager drives således det ikke giver gevinst til samfundet. På den måde vil det altid være producentens interesse at Grønlands ressourcer produceres med gevinst for Grønland.

Ude i den store verden producerer man rask væk drikkevand som ingen afsætningsmæssige problemer har, hvilket heller ikke bliver et fremtidigt problem, idet efterspørgslen og det reelle behov for rent drikkevand er stigende. Vi bør derfor blot fortsætte vore bestræbelser på, at producere velsmagende vand af høj kvalitet, hvorefter Vort Land vil kunne deltage i den verdensomspændende samhandel, der i dag foregår og i øvrigt være med til, at løfte problemet omkring manglen på rent drikkevand i verden.

Fra Siumut glæder vi os derfor over, at Naalakkersuisut nu seriøst kigger på de eksportfremmende muligheder, der er i forbindelse med den internationale handel, hvor der er et tiltrængt fokus på fragtpriiserne ud af landet, hvilket ikke mindst forslagsstilleren Jess Svane, Siumut efterlyser.

Det forhold, at vi er ganske få mennesker i Vort Land og, at vores bosætningsmønster er så spredt ud over et kæmpe areal med få mennesker boende de enkelte steder, har selvsagt betydning for, at sådanne produktionsprojekter ikke bare lykkes, hvorfor, at alle brugbare data og erfaringer herom, vil kunne fortælle os, hvad det er for problemer, der igen og igen lammer sådanne ellers bæredygtige projekter.

Vi skal derfor fra Siumut meddele, at vi støtter forslaget om, at få afdækket de problemstillinger, der er årsag til, at sådanne projekter ikke bliver til noget.

Suka K. Frederiksen

Siumut